...სტამბა და რედაქცია ...ტფილისი, სასახლის ქ., ...თ.-აზნაურთ ქარვასლა

...ს-მომწერნი გაზეთის დასაკვე... ...იმართავენ რედაქციის ღილის ...საათამდე და საღამოს 6—7 ...ს. ქ. საზ.-ს წიგნის მაღაზიას.

...დაუწერავ წერილებს რედაქცია არ ბეჭდავს.

...პირ მოლაპარაკება რედაქ... ...რთან შეიძლება ყოველდღე. ...ტელეფონი № 363

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი
ერთის წლით 6 მან., ერთის თვით 60 კაპ.
თითო ნომერი 3 კაპიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ., მეორეზე—5 კ.

Типографія и Редакція
„Цнобисъ Пурцели“
тифлисъ, Дворцовая ул. д Дворянства.
Телефонъ № 363

წლის დამლევამდე
...გაზეთი „ცნობის ფურცელი“
ეღირება 5 მან., და 50 კაპ.

დააჭაშნიკეთ
...გაუწურავი ღვინოები
პირდაპირ ბოჭკიდან ბოთლში ჩამოსხმული
„იყალთო“
...ურგი და ლუარსაბ მაყაშვილებისა გოლოვინის პროსპექტი სას... ტუმრო „როსსიას“ ქვეშ სახ. ანტონოვისა, № 19.
იქვე შეიძლება ღვინის სმა

...ამოვიდა და ისყიდება მეოთხე სურათებიანი გამოცემა ძმათა თავართქილაძეების წიგნის მაღაზიისა
„სახელმძღვანელო“
...ღვთო სჯულის სასწავლებლად საერო და სამრევლო სკოლების მოწაფეთათვის
შედგ. მღვ. ნ. ჟუჟანიშვილის მიერ
ფასი ყდით 30 კაპ.
...დგან თითო კაპეიკი გადიდება სვეტი-ცხოვლის ტაძრის შესაკეთებელ ფონდისათვის. (20—16)

...ტოპოგრაფიული და ამბულატორია
...თოფურიასი
ქუთაისში.
...ნალოში 50 საწოლია ავად... ...თვის მიიღებიან ავადმყოფ... ...ნაჯანისა, ნერვების, საქირურ... ...ლისა და დედათა ავადმყოფობისანი,
...დი ხნით ავადმყოფნი არ მიიღებიან.
...ოფთ სინჯავენ დილის 11 ...გან ნაშუადღევის 3 ს-მდ
...შინაგან დაწყლევების ავადმყ... ...ბას სწამლობს ს. ბ. თოფურია.
...საქირურგო ავადმყოფობას ...ფილისს ფ. ა. მერაბიშვ.
...ავადმყოფობას მკურნალი ...ლი მ. თ. კოზანი.
...დამ — დედათა ავადმყოფობას ...ექიმობის D-r ფ. ბაცაცეიში.

თვალების ავადმყოფობისათვის ... ვარშაველი.
მიკროსკოპიისთან არის კაბინეტი საშუალო და საბაქტერიოლოგიო გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისათვისა და მასაჟისთვის.
სამკურნალოს დირექტორი ს. ბ. თოფურია.
Лѣчебница В. С. Топурія въ Кутаисѣ.

კანონი და მთავრობის განკარგულებანი.

ქართლ-კახეთის საეპარქიო მთავრობის განკარგულებანი

დანიშნულნი არიან: ამიერ-კავკასიის საოსტატო სემინარიის საღმრთო სჯულის მასწავლებლად ხამეთიშვი დეკანოზი დამიანე ტურიევი—ერევნის ღვთის მშობლის სავარგლის საკრებულო ტაძრის წინამძღვრად და ერევნის მეორე ...ოლქის ბლაღოჩინად, 28 ნოემბერს 1898 წ.

მუხრანის ... სამრ... დეკანოზი ალექსანდრე ხანდამიშვილი—ახალ-ბაიაზეთის სამრევლოში — 28 ნოემბერს.

უადგილოდ მყოფი მედავითნე ნიკოლოზ ხუციშვილი კოშკის ეკლესიის მედავითნედ 11 ნოემბერს.

ბაქოს ორ-კლასიან სარკინიგზო სასწავლებლის საღმრთო სჯულის მასწავლებელი მღვდელი ნიკიფორე მამამთავრიშვილი—აჯიქაბულის ერთ-კლასიან სასწავლებლის საღმრთო სჯულის მასწავლებლად— 3 ქრისტეშობისთვეს.

კუცხოეთის სამრევლოს მღვდლად —ატენის სამრევლოს მედავითნე—ზაქარია რობიტაშვილი—9 ქრისტეშობისთვეს.

ახალი ამბავი

*** ერობის საქმე საქართველოში როგორც მკითხველებმა უწყიან ამ ჟამად ქართლ-კახეთის თავად-აზნაურობა საგანგებო კრებაზეა მოწვეული, სადაც სხვათა მრავალთა საჭირ-ბოროტო საჭიროებათა შორის უნდა გამოეთქვათ თავიანთი აზრი სასურველია თუ არა შემოღებულ იქმნას ჩვენში ერობა. გუშინდელმა საგანგებო კრებამ თავად-აზნაურობისამ ხანგრძლივის თათბირის შემდეგ 71 ხმის უმეტესობით წინაალმდეგ 11-სა დაადგინა ეთხოვოს მთავრობას, რომ ერობა იქმნას შემოღებული ქართლ-კახეთშიო.

*** თავად-აზნაურთა კრება. 2 მარტს, შუადღის 12 ს. და 20 წუთზე ტფილისის სათავ.-აზნ. საადგ.-მამ. ბანკის დარბაზში გაიხსნა ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა არა ჩვეულებრივი კრება. თავჯდომარეობდა ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლის თანამდ. ალმ. გენ. მაიორი ვ. საგინაშვილი, დაესწრო 100 მეტი თავად-აზნაური. ეს სხდომა მთლად იმ კითხვის განხილვას მოხმარდა, თუ როგორ უნდა იქმნეს მაზრებს შორის განაწილებული ტფილისის სათავად-აზნ. ბანკის რწმუნებულთა რიცხვი. ხანგრძლივი კამათის შემდეგ კრებამ მიიღო თავ. აბხაზის წინადადება, რომელიც მდგომარეობს შემდეგში: რწმუნებულთა რიცხვის განაწილება დამყარდეს თავად-აზნაურობის კომლთა რიცხვზე თვითეულ მაზრაში, და აგრეთვე ამ მაზრებში თავად-აზნაურთადმი კუთვნილ ადგილ მამულის რაოდენობაზე: ასეთი განაწილების მიუხედავად ტფილისის მაზრიდან (357 კომლი) იქნება 15 რწმუნებული, ბორჩალოს მაზრიდან (171 კომლი)—5 რწმუნებული, გორის მაზრიდან (1212 კომლი)—35 რწმუნ., თელავის და თიონეთის მაზრიდან (336 კომლი) 20 რწმუნ., სიღნაღის მაზრიდან (242 კომლი)—15 რწმუნ. და დუშეთის მაზრიდან (666 კომლი)—15 რწმუნებული.

*** ქალაქის საავადმყოფოს დათვალიერება. კავკასიის მთავარ-მართებლის თანამ. ალმ.-მა გენ.-ლ ა. ა. ფრეზემ, პოლიცმეისტერის, ქალაქის მოურავის და ქალაქის გამგეობის ორი წევრის თანახლებით, დაათვალიერა 2 მარტს ქალაქის საყასბო.

*** ბანკიდან გამოსატან ფულის საქმე ქუთაისში. „ახ. მიმ.“ ქუთაისიდან ატყობინებენ, რომ ქუთაისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა არა ჩვეულებრივ კრებაზე, 28 თებერვალს, განხილულ იქმნა ის კითხვა, თუ რა დანიშნულება მიეცეს იქაურ სათავ.-აზნ. ბანკიდან დასაბრუნებელ ფულს. კრებამ ის სურვილი გამოსთქვა, რომ მთელი გამოსატანი ფული (450 ათასი მ. მეტი) მოხმარდეს ქუთაისში საშუალო ტეხნიკურ ან და სამეურნეო სასწავლებლის დაარსებასა.

*** სამოსამართლო დაწესებულებანი კავკასიაში. ხმები, კავკასიაში სამოსამართლო დაწესებულებათა გადაკეთების შესახებ, როგორც „ახ. მიმ“-ს პეტერბურგიდან აუწყებენ, არ მტკიცდება.

*** ქუთაისის საზაფხულო სკოლის საქმე. 20 თებერვალს ქუთაისში მოხდა კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების განყოფილების კრება ქუთაისის გუბერნატორის თავმჯდომარეობით. გუბერნატორის წინადადებით, ამ კრებაზე აირჩიეს კომისია, რომელსაც მიენდო სკოლის საქმის გაცნობა სწავლების მხრივ და დაწვრილებითი მოხ-

თბილისი

სენების შემუშავება იმის შესახებ, თუ რა საშუალებით შეიძლება ამ სკოლის მტკიცე ნიადაგზე დაყენება. კომისიის წევრებად არჩეულ იქმნენ: თავ. ან. მ. ერისთავი, თავ. პ. გ. წულუკიძე და ექიმი დ. ა. ნაზაროვი.

⁂ **საკომერციო სასწავლებელი ფოთში.** ფოთიდან იუწყებიან, რომ ადგილობრივმა ქალაქის საბჭომ მოიწონა ქალაქის გამგეობისა და საბჭოს საგანგებო კომისიის პროექტი იმის შესახებ, რომ დაარსდეს ფოთში შვიდ-კლასიანი საკომერციო სასწავლებელი. ასეთი დადგენილების გამო, საბჭომ არ შეიწყნარა ტფილისის ვაჭრობისა და მანუფაქტურის კომიტეტის შუამდგომლობა ტფილისის მომავალ საკომერციო სასწავლებლისათვის შემწეობის აღმოჩენის შესახებ.

⁂ თავ. ქ. ი. ბაგრატიონ-მუხრან-ბატონს მოლაპარაკება აქვს ადგილობრივ კაპიტალისტებთან იმის შესახებ, რომ მიჰყიდოს მათ თავისი დიდი სახლი, რომელიც გოლოვინის პროსპექტზე იმყოფება.

⁂ **ადგილის დათმობა საწყობისათვის.** ტფილისის გუბერნიის მმართველობამ ნება დართო დაეთმოს კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებას ალექსანდრეს ბაღში ადგილი სამეურნეო იარაღთა საწყობის გასამართავად.

⁂ **სისუფთავის დაცვა ქალაქში.** ტფილისის გუბერნატორის თანამ. ალმ. კ. კ. სტეფანოვიჩმა ამ დღეებში შეატყობინა ტფილისის პოლიცმეისტერს, რომ იმ ქუჩებისა, მოედნებისა და ქვაფენილების სისუფთავის დაცვა, რომლებიც ზედ აკრავს სხვა და სხვა უწყებისა და პირთა სახლებს, ეზოებს, ადგილებს და შენობებს, შეადგენს ამ სახლებისა და ადგილების პატრონთა მოვალეობას, და ამიტომ ქალაქის პოლიცია ვალდებულია თვალ-ყური ადევნოს ქალაქის ქუჩებისა და მოედნების სისუფთავეს და მიიღოს საჭირო შემთხვევებში ამ საგნის შესახებ სათანადო ზომები.

⁂ **კავკასიის მდინარეთა ნაპირების გამაგრება.** განზრახვა აქვთ, დინარეთა ნაპირების გამაგრებაშიც მონაწილეობა მიაღებინონ ამიერ-კავკასიის ერობას, რადგან წყლების მოდიდება, კალაპოტის შეცვლა და სხვა კავკასიაში მეტად აზარალებს ნივთიერად სოფლელებს, რის გამო ისინი ველარ აუდიან ხარჯების გადახდას.

⁂ **რწმუნებულთა არჩევნები.** ტფილისის სათავად-აზნ. საადგ.-მამ. ბანკის დარბაზში დანიშნულია კრება მსესხებელთა 105 რწმუნებულის ასარჩევად. მსესხებელთა თვითეული რიგი აირჩევს 35 რწმუნებულს, სამი წლით 1899—1902 წწ., პირველი რიგი აირჩევს რწმუნებულთ 28 მარტს, მეორე რიგი 29 მარტს და მესამე რიგი, რომელიც ხუთ ჯგუფად განიყოფება,— 30 მარტს (პირველი ჯგუფი), 31 მარტს (მეორე), 1-ლ აპრილს (მესამე), 2 აპრ. (მეოთხე) და 3 აპრილს (მეხუთე). საარჩევნო კრება ჩაითვლება კანონიერად, მიუხედავად დამსწრე პირთა რიცხვისა. იმ პირთა სიები, რომელთაც უფლება აქვთ მონაწილეობა მიიღონ რწმუნებულთა არჩევნებში, გამოკიდებულია ბანკის დარბაზში გასასინჯად და იმის შესატყობად, თუ ვინ რომელ რიგს ეკუთვნის. რაც შეეხება თავად-აზნაურობის რწმუნებულთ, მათი არჩევნები ცოტა უფრო გვიან, მაგრამ აპრილისვე დამლევს, თავად აზნაურთა ცალკე არაჩვეულებრივ კრებაზე.

⁂ **მექარხნეების ოინები.** გაზ. „კავკასში“ ვკითხულობთ: „დიდი დიპლომატები ბრძანდებიან ადგილობრივი თამბაქოს ქარხნის პატრონები. როგორც მოხსენებული გვქონდა, საგუბერნიო მთავრობამ ენერგიული ზომები მიიღო იმისათვის, რომ ამ ვაჟბატონებს არ შეეძლოთ, კანონის პირდაპირი აკრძალვის წინააღმდეგ, ამუშაონ თავიანთ ქარხნებში მცირე წლოვანი მუშები. და აი კანონის გვერდის ასახვევად, იგონებენ მარჯვე „პოლიტეხნიკურ“ საშუალებას. საგუბერნიო მთავრობასთან ბოზარჯიანცის თამბაქოს ქარხნის მუშებს შეაქვთ თხოვნა. ჩვენაო, ნათქვამია ამ თხოვნაში, დაგვყავდა ქარხანაში ჩვენი მცირეწლოვანი ბავშვები და აგრეთვე ჩვენი ნათესავების ბავშვები, რომლებსაც ჩვენ პატრონობას ვუწევთ მხოლოდ იმიტომ, რომ სახლში ვერავინ დაგვეტოვებიაო, ამასთან ბავშვები ჩვენ გვეხმარებოდნენ ზოგიერთ ადვილ სამუშაოშიო. ახლა-კი, პოლიციის ბრძანების გამო, მექარხნეები გვიკრძალავენ მოვიყვანოთ ქარხანაში ბავშვები, რის გამო ჩვენ ვთხოულობთ აღდგენილ იქმნეს ძველი წესიო. მაგრამ თუ რა ცოტა სიმართლეა ამ სიტყვებში, სჩანს იქიდან, რომ იმავე ბოზარჯიანცის ქარხანაში მცირე-წლოვანი მუშები, 10-დან 14 წლისანი, როგორც სარწმუნო ცნობებიდან სჩანს, მუშაობდნენ ყოველ დღე დილის 7 საათიდან საღამოს 7 საათამდე, გარდა მხოლოდ ორშაბათისა და შაბათისა, როცა მუშაობა უფრო ადრე თავდებოდა. მიზანი აქ ცხადია. საკმარისია ნება მისცეთ მუშებს „ატარონ ქარხანაში ბავშვები“ „ზოგიერთი ადვილი სამუშაოსათვის,—და ბავშვების შრომის ექსპლუატაცია დაიწყობა მთელი მისი ძალით, შეუჩერებლივ და უზომოდ“.

⁂ **უბედური შემთხვევა.** გორის მაზრის სოფ. გუდისში 17 თებერვალს მომხდარა შემდეგი უბედურება. ნასადილევს ჩამოვარდნილა ბოსტავანთ ავწასის მთიდან თოვლის ზვავი, რომელიც თავს დასცემია ამ სოფლის მცხოვრების გაბო ბოსტავაშვილის სახლს. ამ უბედური შემთხვევის დროს სახლში ყოფილა მოხუცებული მამა გაბო ბოსტავაშვილისა, დათა და შვიდი ბავშვი; მათ შორის მოხუცი დათა და ოთხი ბავშვი მკვდარი უნახავთ ხოლო დანარჩენი სამი ბავშვი უნუგეშო მდგომარეობაში თურმე იმყოფება. ზვავი თავ-დასცემია აგრეთვე გაბო ბოსტავაშვილის და ლუკა ბოსტავაშვილის თავლას, სადაც ყოფილა 5—ძროხა, 3 ხარი და 40 ცხვარი.

⁂ **მადნეულობის წარმოება კავკასიაში.** ქ. ოდესაში შემდგარა ახალი საზოგადოება, რომელსაც ძირითად თანხად ექვსი მილიონი ფული აქვს და კავკასიაში სხვა-და-სხვა მადნეულების წარმოებას აპირებენო.

⁂ **ბათომის სკოლის ანგარიშის მოსმენა.** ბათომის ქართველთა სკოლის მზრუნველი კომიტეტი განმეორებით აუწყებს იმ პატივ ცემულ პირებს, ვისაც თავიანთი წვლილი შეუწირავს ამ სკოლის შენობის ასაშენებლათ, აგრეთვე წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების ყველა ბათომის წევრებს და მასთან იმათაც, ვისაც კი აინტერესებს აღნიშნული სკოლის წინ მსვლელობის საქმე, მობრძანდნენ და მოისმინონ ხსენებული სკოლის აშენებაზედ მომხდარი ხარჯის ანგარიშები დაწყებული 1894 წლიდან 1899 წლამდის პირველ იანვრამდის, რომლის წაკითხვა დანიშნულია შვიდ მარტს, დღისით, კვირას საღამოს ექვს საათზედ ამავე სკოლის დარბაზში. კომიტეტის წევრი ექვთიმე ბერძენიშვილი. 27 თებერვალს 1899 წ.

⁂ ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოდოების გამგეობამ მიიღო 1899 წლის იანვრის და თებერვლის თვეების განმავლობაში.

1) საწევრო ფული

1) თ. თათარხან თენგისძე დადეშქელიანისაგან „ —6
2) შიო ზაქარიას ძე დედაბრიშვილისაგან . . „ —6
3) ილუმენია ნინოსაგან . „ —6
4) ბესარიონ ვასილის ძე ლოსაბერიძისაგან . . „
5) თომა ზაქარიას ძე ნასიძისაგან 1 ნაწილი . . „
6) მღ. კალისტრატე ცინცაძისაგან . . . . „
7) ტარასი ლეონტის ძე ჰიჰინაძისაგან . . . „

სულ 37

2) ყულაბებით შეგროვილი ფ

1) კნ. ბარბარე გიორგის ასულის ბარათაშვილისაგან . .	№ 100	16—6
„ „ „ „	№ 101	50
„ „ „ „	№ 102	19
„ „ „ „	№ 103	3
„ „ „ „	№ 104	5
„ „ „ „	№ 105	5
„ „ „ „	№ 106	6
„ „ „ „	№ 107	11
„ „ „ „	№ 110	19
„ „ „ „	№ 113	5
„ „ „ „	№ 114	„
„ „ „ „	№ 117	„
„ „ „ „	№ 119	5
2) ნინა მაჰავარიანისაგან . .	№ 153	25
3) ალექსანდრე ნადირაძისაგან	№ 185	5
4) დიმიტრი ნადირაძისაგან	№ 186	3—
5) ლევან ანტონის ძე ფულაძისაგან	№ 83	5—3
6) ელისაბედ ჩერქეზიშვილისაგან	№ 73	1—7
7) ანნა ივანეს ასულის ჯ ხაძისაგან	№ 78	11—8
სულ		204—

3) შემოწირულება:

„Надежда“-ს დამზღვევის საზოგადოების აგენტის ივანე დარისაგან 45

საზოგადოების გამგეობა მადლობას უძლვნის ფულის შემწირველთ.

შეცდომის გასწორება გუშ
«ცნობის ფურცლის» № 763-ში «მ
ნპაეის» წყალობით მეტის-მეტად
შეცდომაა გაპარული. დეპეშების
ზევიდან გაზეთის მესამე სვეტში
სტრიქონიდან მოყოლებულია მოწ
ამბავი ხორაგაულიდან, ხოლო
ბოლო კი სულ არ არის დაბეჭდი

⁂ **ქ. გორი.** წარმოდგენ
სახებ. გორელები გულწრფ
მოელოდნენ წარმოდგენას დ
ირსნენ კიდეც. 28 თებერვა
მოქალაქო სასწავლებლის
ბაზში ბევრი ხალხი შეიყარა
შობლოს“ წარმოდგენაზე:
იმედი გაუცრუვდათ, „სამშო
კარგათ ვერ წარმოადგინე
ალაგები გამოეშვათ და რაც
ლები ჰქონდათ თუმცა შე
ლათ, მაგრამ ჯეროვანი შ
ლება ვერ მოახერხეს. ხალხ
და რიგი ვერ იყო დაცულ
სურველია გორში წარმოდ
უფრო ხშირად იმართებოდ
წესიერადაც იყოს მოწყობი

დ. სურამი უმიზეზო[...]ობა. გაზეთების და სურა[...]მოქაულის ბ. ტერაკოფოვის [...]ინეობით ძლივს ეღირსა დ[...] იმ დუქნების გაუქმებას, [...]ნიც უმთავრეს ქუჩის ბო[...] იყვნენ რომელშიაც [...] დღე უწეს-რიგობა ხდე[...] და ამ დუქნების გაუქმების [...] არაფერი აღარა მოხდა[...] მხოლოდ ამ დუქნების [...]ლად არის ერთი სახლი, [...]შიაც უპატიოსნო ქალები [...]რობენ. 24 თებერვალს ღამის [...] საათზედ აი ამ უპატიოსნო [...] მოხდა ერთი მკვლელობა. [...] მიხაილოვის მოსამსახუ[...] კონდუქტორები თომა ტონ[...]ცინცაძე, ვაგონების გადამ[...] ილიკო ქორიძე და მატა[...]ის მწმენდელი ბესარიონ [...]ძე ქეიფობდნენ ერთად და [...]ის ისურვეს ამ ქალბატონებ[...] შებრძანება. შევიდნენ და აქ [...]ად უმიზეზოთ თომა ტონ[...] ამოიღო რევოლვერი და [...]ლა ვაგონების გადამბმელს [...] ქორიძეს 27 წლის ყმა[...]ბ იქვე წაიქცა. ქორიძეს თუმ[...]იდი შეშწეობა აღმოუჩინეს [...]ებმა, მაგრამ სრულებით ამაოდ. [...] თავში მოხვდა, ექიმმა სასი[...]ლო ჭრილობათ იცნო. ადგი[...]რივ გამომძიებელი მიბრძანდა [...]ამნამავე დააპატიმრა. გამო[...] სწარმოებს.

ზეუბნელი.

დ. ჩხარი. მომრიგებელ-[...]ოდის განყოფილებას დ[...] ამ ჟამად დ. ჩხარის მცხ[...] დიდად გახარებულნი [...]ფაცი-ფუცში არიან იმის [...]რომ ადგილობრივმა ბოქაუ[...] ჟურულმა გამოუცხადა [...]ობის განკარგულება: დაყის [...]დ. ჩხარში მომრიგებელ-ს[...]ული 20 [...]ოს განყოფილება. ეს [...]ლება მართლაც რომ დი[...]რულოა, რადგან ჩხა[...] [...]ბელ-სასამართლოს დ[...] დიდი შეღავათი მიეც[...] იმ სოფლელებს, რო[...]დღეს იძულებულნი [...] შორე გზა გაიარონ, [...]ლისა ანუ საჩხერის სას[...]ში მივიდოდნენ, და [...] დ. ჩხარი დიდად ეა[...] მომრიგებელი სასამარ[...]ებას დაიწყებს დ. ჩ[...], როგორც კი მისთვ[...]ზად იქნება და ამის [...]ლები დღეს გულმოდ[...]ობენ საჩქაროდ დაამ[...]შენობა: ან ახალი შ[...] ან-და რომელიმე [...] გადააკეთონ. [...]ჩხარში მომრიგებელ-[...] განყოფილების დაავიდა და იყიდება ქალაქის ყველა [...] დიდი სამსახურიმი[...]ნის მაღაზიებში და ეკლესიებში.

ადგილობრივ მეაფთიაქეს ბ. მეთ. ქათამაძეს, რომელმაც აღძრა ეს საქმე მთავრობის წინაშე და უკანასკნელი ღონე არ დაზოგა მის განსახორციელებლად, რისთვისაც რა თქმა უნდა, ეს პატივცემული პირი დიდი მადლობის ღირსია.

*** **ს. თიანეთი** აქაური ფოშტა-ტელეგრაფის შესახებ. რის მიზეზია, რომ ზოგიერთი რაიმე ცოტაოდენ ადგილს მიიღებს და თავის თავი დიდი რამე ჰგონია, არავინ არაფრად მიაჩნია და მარტო თავის თავსა გრძნობს ქვეყანაზე? ეს იმის ბრალია, რომ თავის თანამდებობის მნიშვნელობა არ ესმის, გაჰკვირვებია, ამაყობს, ყურს არ უგდებს და გულ-გრილად ეკიდება! თუ ასე არ იყოს კანონიერად მოიქცეოდა და კეთილ სვინიდისიერად შეასრულებდა მას. აი, მაგალითად: აქაური ფოშტა-ტელეგრაფის მოხელე ისე არ იქცევა როგორც წესი და რიგია: ანებებს თავს ტელეგრამის განყოფილებას და სტოვებს ღია კარებს ღვთის ანაბარას. დეპეშა რომ მიიტანოთ—ჯერ კარგა ხანი უნდა ელოდნეთ. შემდეგ, როცა ლოდნა მოგწყინდებათ ან უნდა რამდენჯერმე კაცები გაუგზავნოთ, რომ მობრძანდეს, ან არა და ქუჩა-ქუჩა უნდა ეძებოთ. თუ ასე არ მოიქეცით შეიძლება დეპეშა ან შეკვეთილი წერილი გასაგზავნი დაგრჩეთ. იმედია ყოველივე ამას ყურადღებას მიაქცევენ.

[...]ეგბი
[...]ვილისა
[...]სახლი № 102
[...]ისხის შპალერი
[...]ბული 20 მანათამდე
[...]ობი სამკაულები.
[...]Ъ
[...]ОВЪ
[...]рянства (бывш. Арцруни)
[...]ЛАНКО. (100 95)

[...]ოშიული ჯიშისა დიდი მა[...]რეშუმის თესლი. მსურველთ [...]იანთ მოგვმართონ ჯერ-ჯე[...]თ: ოზურგეთში, ახალსენაკში [...]თუშმა ჩვენს წიგნის მაღა[...], რომლებთაც დაეთმობა [...]რ იაფად. საიმედო პირს ვაძ[...] ნისიათაც. ამასთანავე ვყი[...] სულ მცირე ფასათ ბუოლის [...] და წიგნაკებს აბრეშუმის [...]ოა მოშენებაზე.
[...]—4) ძმ. თავართქილაძეები.

[...]ძური მხალი, ქაღბალახ 20 მაისიდაქრ- ბის და აქმთ-[...] თვალებრჩომ [...] ამბულატორიჯს საექიმო ღ[...]ას ჯამოკვლევ წამლობი[...] სამკურნალო [...] Лъчебница [...]
კანონი [...] ქრთლ-კა[...] რობ[...] დანიშ[...] სამრევლოს [...]ბობათა [...] თვით გორ[...] ბლში ჰუ[...] ხარაძე —9 ახალცი[...] მღვდელი ციხე-ახალ[...] შემწედ —[...]). პროვოდ[...] დესიის[...] კრე[...] [...]რო[...]

სამკურნალო ცნობა

—

სოფელში მცხოვრებთა საყურადღებოდ. უმთავრესი საზრდო სოფელში მცხოვრებლებისთვის—პურია. პური სინოყივრით სუყველა სანოვაგეზედ და მცენარეულობაზე ნოყიერია, მაგრამ საქმე იმაში მდგომარეობს, რომ საკმარისი პურის მოყვანა ძალიან ძნელი გახდა, რადგანაც ხალხი გამრავლდა და სახნავი მამულები კი ისევ იმ ზომისა უჭირავთ, რაც წარსულში ჰქონდათ. წარსულში თვითეულს მკვიდრს თითქმის ოცს ქცევაზე მეტი ეჭირა და ეხლა იგივე მცხოვრებლი შვიდ-რვა მოსახლედ გარდაიქცა და რასაკვირველია, ვეღარ აკმაყოფილებს ის მცირე მამული. ერთსა და იმავე სახნავს მამულს წელიწადში ორჯელა ხნავენ და სრულიად აღარა ისვენებს-რა. ამ გვარი მიწის გაცვეთა და დაღალვა უფრო შუა რუსეთის გუბერნიებს შეემჩნა. წელიწადი არ გავა, რომ რუსეთში რამდენიმე გუბერნია არ დაიმშეს. საქართველოშიაც შესამჩნევად იკლო ჭირნახულის მოსავალმა. აქამდი თუ ერთი ქცევა მიწა ოცსა და ორმოცს კოდს აძლევდა, ეხლა კარგი ქება თუ ათი და თხუთმეტი კოდი მისცა, რასაც გვიმტკიცებს მხვნელ-მთესველი ხალხის მატერიალურად ძირს დაცემა. დღეს სოფელში მცხოვრებთ იშვიათად შეხვდებით, რომ გლეხკაცმა, რომელსაც მთელი გაზაფხული და ზაფხული ხელში გუთანი უჭირავს და ხვნა თესვას მისდევს, ხუთი ექვსი თვის საზრდო ძლივს მოიყვანოს, რო[...] [...]თვის, ისე საქონ[...]ში, მ[...] [...]ოსავლეთის მხარეს, [...]ცხოვრებნი განსაკუთრებით [...]იკვებებიან, რადგანაც იმ [...] ისე ვერა გუობს, რო[...] [...]ანარჩენი მცენარეულობანი. [...]ამ მეცნიერები დაარწმუ[...] ადგილებში, სადაც ჰყერს [...]იეცა და პურის მოყვანა[...] [...]ლი ზედ-გავლენა იქონია, [...]ზე შესამჩნევი ცვლილება [...]ს, თორემ ამგვარ უნაყოფ[...]თან ბრძოლა ადამიანს ხელს [...] და უფრო უკიდურესს [...]აში ჩავარდება. ამ შემთხ[...]ვნიერნი ურჩევენ ხალხს [...]ბის მხვნელ-მოესველობას [...]ობას მიჰყოს ხელი, რად[...]ცდილებიდგან სჩანს, რომ [...]ებში, სადაც პურის სახსე[...] იყო, იქ ბოსტნეულობა [...]მოვიდა, მაგალითად ბრინ[...], ცერცვი და სხვა. თუ [...] საკმარისად მოუვა ეს მცე[...], იმ გვარადვე შეუძლიან [...]ს, როგორც პურით და მა[...]ანაც შემძრწუნებელს შიმ[...]ოვვლივე სანოვაგე ზეციური [...]ერი ადამიანისთვის, ხშირათ [...]როდესაც ერთი ორი წელი[...]ხ-კაცს რიგიანი ჭირნახული [...]რებას

არ მოსდის, იგი იღებს ხელს სრულიად მამულზედ და ქალაქისკენ გარბის დღიურს სამუშაოზედ და ის კი ფიქრად არ მოსდის, რომ სცადოს მებოსტნობა, რომლის რიგიანად შემუშავებას შეუძლიან თავის თავის და მისი ცოლშვილის გამოკვება იმ გვარათვე, როგორათაც პურს.

მრავალი ხალხი ვიცით, რომ პურის გემო სრულებით არ იციან და მხოლოდ ცერცვით იკვებებიან, მაგ. აბესინიელები, შოტლანდიელები, რომლებიც ინგლისელების ხელ-ქვეითნი არიან, განსაკუთრებით კარტოფილით იკვებებიან, რადგანაც მათში პურის სახსენებელი სრულიად არ არის. რასაკვირველია, ყველა ამ მცენარეულობის ჭამა ისე არ შეიძლება, როგორც ბუნება იძლევა, იგინი უნდა სხვაფრივ მოამზადდეს საჭმელად. ამის შესახებ შემდეგისთვის მოვილაპარაკებთ.

ივ. კავთელი.

(შემდეგი იქნება)

რჩეული აზრები

—

თვით უმაღლეს ნეტარებაში იფარება მიზეზი მომავალის მწუხარებისა.

—

ხშირად მცირე აზრი მრავალ სიტყვიერებას იწვევს და ისიც ხშირია, რომ მრავალი სიტყვიერება არავითარ აზრს არა ჰბადავს.

—

ხშირად ბედი გვაძლევს მას, რის შეძენა უბედოთაც შეგვიძლიან.

—

ის კი შეიძლება არ ვიცოდეთ რაცა ხდება და ის კი შეგვიძლიან ვიცოდეთ რაც მოხდება.

—

ადამიანის სხეული—სულის მძიმე ტვირთია.

—

წინასწარმეტყველებმა სამკურნალო წამალი კი აღმოგვიჩინეს, მაგრამ ის კი არ ვიცით, რა დროს უნდა მივიღოთ.

—

რაც უნდა გაუშმაკებული მელა კაცი იყოს ტყუილზედ საფუძვლიან საქმეს ვერ ააშენებს.

გასართობი

—

ძველათ ერთ მეფეს ჰკითხეს: მეფევ, რომელი ხალხი უფრო მეტად გიყვარს და მოწყალე თვალით შეჰხედავ?—მეფემ უპასუხა:—იმ ხალხს, რომელსაც ჩემზე უმეტესად—ღმერთისა ეშინიანო.

—

ერთს კრიჟანგ მდიდარ გაჭირს წესი ჩვეულობა ჰქონდა იმ პირობით, რომ სტუმრებთა რიცხვი სამიდგან ცხრაზე მეტი არა ყოფილიყო. სადილზე ერთი ხუმარა დაესწრო. მასპინძელმა დათვალა სტუმრები და შენიშნა, რომ ხუმარა მეტი იყო და გარეთ გაგდება დაუპირა.—არა ძმობილო, შენ სცდები, მე მეტი არა ვარ აქა, აბა თვლა ჩემ-

გან დაიწყე, მაშინ დაინახავ, რომ მე კი არა, სხვა გამოვა ამ სადილზე მე-ტით.

ყურმოკრული საუბარი

— მე შევიტყე, რომ თქვენ უკვე გარდაგიწყვეტიათ ცოლის შერთვა... ვის ირთავთ?

— ვის ვირთავ, ეგ ჯერ არ ვიცი, მაგრამ ცოლს კი ნამდვილად ვირთავ.

— რამ მოგაფიქრათ ცოლის შერთვა?

— იმან, რომ, ეგება, როგორმე მოვიშორო მოვალეები.

— თქვენ ფული მოგეცათ, რომ წყლებზედ წასულიყავით და თავი მოგერჩინათ... და თქვენ კი ისევ აქა ხართ?

— დიდი ხანია ჩემი ცოლი საზღვარ გარეთ წასვლას ოცნებობდა და ფული კი იმდენი არ მომცეს, რომ ორივეს სამგზავროთ გვეყოფნოდა, მე უფრო მოხარული ვარ, რომ ჩემი ცოლი წავიდა და მე შინ დავრჩი.

— მერე რა არის აქ გასახარელი?

— როგორ თუ რა არის? — მანამ ჩემი ცოლი საზღვარ გარეთ არის, მე დავისვენებ და შეიძლება სრულიადაც გამოვსაღდე.

გამოსადეგი ცნობა

თმების გაცვივნა და მისი წამ-ლობა. დიდი თმების გაზრდა და დიდხანს თავზედ შერჩენა რიგიანმა კანის გვებამ იცის. როდესაც კანი რიგიანად არ იკვებება, მაშინ თმა თხელ-დება და ცვივნას იწყებს. როდესაც თმა ცვივნას იწყებს, შემდეგი ზომები უნდა მიიღოთ: იმ ადგილას, სადაც თმები გაცვივნულია, უნდა წმინდა ნავთში ან სპირტში დასველებული რბილი ჩოთქი წაისვათ ცხრილა ადგილს და კარგა ხანს ხეხოთ, რომ ტყავი რიგიანათ გაიჟღენთოს და გაცვივნულს თმის დაჩვრეტნილ ადგილებში ჩავიდეს, რომ სისხლმა მოძრაობა დაიწყოს. როდესაც სისხლი გაუჯდება ზედა კანს, მაშინ თმაც ხელ-ახლად ამოსვლას იწყებს. თავი ყოველ კვირაში ერთხელ უნდა დაიბანოთ.

წვრილი ამბავი

ქსენძის კ. ბელიაკევიჩის საქმე ჩვენ უკვე გვქონდა მოხსენებული ქსენძას (კათოლიკეთა მღვდლის) კ ა. ბელიაკევიჩის საქმე, რომელსაც ბრალდებოდა სხვა და სხვა პირთა წამება. 23 თებერვალს პეტერბურგის ოლქის სასამართლომ დამხაშავედ სცნო და მისჯა ბელიაკევიჩს: ზოგიერთა ღირსებათა ჩამორთმევა და ირკუტსკის გუბერნიაში რვა წლით გადასახლება.

დეპეშები

(«რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან»).

2 მარტი.

ასხაბადი „იმიერ-კასპიის მიმოხილვა“ იუწყება, რომ თურქესტანის მცხოვრებლებმა მოიწადინეს სახსოვრად ჰყონ გენერალის კუროპატკინის მმართველობა იმით, რომ დააარსონ ორ კლასიანი სკოლა. შეგროვილია შეწირულებით 10,000 მან.

ქრისტიანია გაზეთი „Verdans Gang“ სწერს, რომ გუშინ სალამოთი, როდესაც კრონპრინცი რეგენტი სამხედრო კრებიდგან სასახლეში ბრუნდებოდა, 300 კაცი შეგროვდა ქუჩაში, დაიწყეს ყვირილი, სტვენა და თოვლის გუნდების სროლა. პოლიციამ ხალხი დაშალა და 3 კაცი დააპატიმრა. იგივე გაზეთი ძლიერა ჰკიცხავს ამ უწესოებას.

პარიზი ნაფიც მსაჯულთა სასამართლომ დაიწყო საქმის გარჩევა ურბენ გოიესი, რომელმაც დასწერა წიგნი „ჯარი ერის წინაამდეგ“ და გამომცემელ ნატონსონისა, ორთავეს ბრალი ედებათ, რომ ჯარს შეურაცხყოფა მიაყენესო. სასამართლოს დარბაზი ხალხით არის სავსე. თავჯდომარე დაუყოვნებლივ შეუდგა მოწმეთა ჩვენების ჩამორთმევას.

პარიზი პალატა. ალლარი დაეკითხა ლოკრუას ტულონში მომხდარ ამბის გამო. ლოკრუამ უპასუხა, ბძანება გავაცხადეთ[illegible] გვერ-
ძიება მოეხდინათ, მაგრ[illegible] მარჯვე
ჯერ არაფერი გამორკვეულა[illegible]ალებას.
განაც იმ ადგილას, სადა[illegible]თან ბო-
რება მოხდა, არავითარი [illegible]რხნის მუ-
დარჩენილა, ზოგი მოწმე[illegible]ვენაო, ნა-
დაიხოცა და ზოგსაც ჩვ[illegible] დაგვყავდა
ცემა არ შეუძლიანთ. [illegible]ეწლოვანი
ლოკრუამ სთქვა, ჩემის [illegible]ვენი ნათე-
ქიროა თოფის წამლის [illegible]ებსაც ჩვენ
გავადიდოთ და განცა[illegible] მხოლოდ
ადგილებში გადვიტანოთ[illegible] ვერავინ
ვის საჭირო ფული მო[illegible]ნ ბავშვე-
პილატას (ტაშის ცემა). ზოგიერთ

2 მარტი. ახლა-კი,

პეტერბურგი. 1 მარ[illegible]მო, მექარ-
რატორის ალექსანდრე[illegible]ვიყვანოთ
გარდაცვალების დღეს, პ[illegible]რის გამო
ლეს ტაძარში გარდახდ[illegible]ენილ იქმ-
პანაშვიდი, რომელსაც [illegible]ამ თუ რა
ხელმწიფე იმპერატორი [illegible]ტყვებში,
ფე იმპერატრიცა მარიამ[illegible] ბოზარ-
რეს ასული, ხელმწიფე [illegible]ე-წლოვა-
რიცა ალექსანდრა თეოდ[illegible]წლისანი,
ლი, დიდნი მთავარნი, მთ[illegible]ობებიდან
და საიმპერატორო გვარ[illegible]ელ დღე
სხვა წევრნი. [illegible]ლამოს 7

დანიშნულ იქნენ: თურ[illegible]დ ორშა
სამხედრო ოლქის შტაბის [illegible]ცა მუ-
გენერალ-მაიორი ბელიავს [illegible]დებოდა.
[illegible]ისია ნე-
[illegible]ონ ქარ-

კასიის სამხედრო ოლქის შტაბის უფროსად; იმიერ-კასპიის მხრის შტაბის უფროსი გენერალ-მაიორი სახაროვი —თურქესტანის სამხედრო ოლქის შტაბის უფროსად.

ლონდონი. საზოგადოებათა პალატაში ბროდრიკმა განაცხადა, რომ ის ხმა, ვითომ იტალიას უნდოდეს ინგლისს ერიტრეო დაუთმოს, საფუძველს მოკლებულიაო.

პარიზი. ზოგიერთი მოწმენი ამტკიცებენ, რომ გოთე კეთილ სინიდისიერი და მამულის მოყვარე კაციაო. რამდენიმე დათხოვნილი აფიცერი სჩივიან, რომ უსამართლოდ მოგვეპყრენო, და დაბეჯითებით გაიძახიან, რომ ზოგიერთს ბრალდებას გოთეს წიგნისას საფუძველი აქვსო.

პეკინი. მარტინომ ჩინეთს [illegible]
რე ნოტათი მიჰმართა, რომელ[illegible]
წინადადებას აძლევს, —პირ[illegible]
ნოტა მიიღეთო, და სურ[illegible]
აცხადებს მოლაპარაკების დ[illegible]
ბისას. ცზუნ-ლი-იამენი თან[illegible]
ნოტა მიიღოს, მაგრამ მოლ[illegible]
რაკების სურვილის დაკმაყოფ[illegible]
ბა არა ჰსურს. რადგან მეორ[illegible]
ტა ეწინააღმდეგება მარტინოს[illegible]
მისის მთავრობისაგან მიღებ[illegible]
დარიგებას, ამიტომ აქ იმ [illegible]
სანი არიან, რომ იტალიის [illegible]
რობა ამ მეორე ნოტას უტ[illegible]
ტუმად არ ჩასთვლის, ხოლო [illegible]
მოთხოვნილებას კი ძალშივე
ტოვებსო.

განცხადებანი

იაკობ გოგებაშვილის წიგნები

სხივი წარსულისა, ისტორიული ამბავი, ფასი ერთი შაური.

მეფე ერეკლე და ინგილო ქალი, ისტორიული მოთხრობა, ფასი ერთი შაური.

მოსავლის მცველნი, ანუ სასარგებლო ცხოველები და ფრინველები, სუ[რ]ათებიანი გამოცემა, ფასი ერთი აბაზი.

თავდადებულნი ქართველნი, ისტორიულნი მოთხრობანი, დასურათებულნი, ფასი ორი შაური.

ასპინძის ომი, ისტორიული მოთხრობა, მეფე ერეკლეს პორტრეტით [და] ქარტით, მეორე გამოცემა, ფასი ორი შაური.

РУКОВОДСТВО для учителей и учительницъ къ преподаванію по ру[сс]кому слову, გამოცემა მეორე, შევსებული, ფასი ყდით სამი აბაზი.

ОЧЕРКЪ, сравнительной грамматики русскаго и грузинскаго языков[ъ], ფასი ერთი აბაზი.

КЪ ВОПРОСУ, поднятій уровня образованія среди грузинскаго дво[ря]нства, ფასი ერთი აბაზი.

РАЗБОРЪ, учебныхъ руководствъ по русскому языку, ფასი ერთი შაური.

НОРМАЛЬНОЕ ПИСЬМО, ფასი ერთი აბაზი.

[illegible]ტივ ცემულ პირებთ, ვისაც თავიანთი წვლილი შეუწირავს ამ სკოლის შენობის ასაშენებლათ, აგრეთვე წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების ყველა ბათუმის წევრებს და მასთან იმათაც, ვისაც კი აინტერესებს აღნიშნული სკოლის წინ მსვლელობის საქმე, მობრძანდნენ და მოისმინონ ხსენებული სკოლის აშენებაზედ მომხდარი ხარჯის ანგარიშები დაწყებული 1894 წლიდან 1899 წლამდის პირველ იანვრამდის, რომლის წაკითხვა დანიშნულია შვიდ მარტს, დღისით, კვირას სალამოს ექვს საათზედ ამავე სკოლის დარბაზში. კომიტეტის წევრი ექვთიმე ბერძენიშვილი. 27 თებერვალს 1899 წ.

*** ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების გამგეობამ მიიღო 1899 წლის იანვრის და თებერვლის თვეების განმავლობაში.

1) საწევრო ფული

1) თ. თათარხან თენგისძე დადეშკელიანისაგან „ —6
2) შიო ზაქარიას ძე დედაბრიშვილისაგან . . „ —6
3) ილუმენია ნინოსაგან . „ —6
4) ბესარიონ ვასილის ძე „ —6

[illegible]ზოგადოების მაღაზიაში და [illegible]
[illegible]ღაზიებში: ბეჟანბეიშვილთან, [illegible]
[illegible]ან და ჭილაძესთან. (6—6)

ზოგ
დარ
ს
მადლ
მწირ
ვი
«ცნობ
ნაკის
შეცდ
ზევიდ
სტრიქ
ამბავი
ბოლო

***

სახებ.
მოელ
ირსნებ
მოქალ
ბაზში
შობლი
იმედი
კარგათ
ალაგებ
ლები
ლოთ,
ლება
და რიგ
სურველ
უფრო
წესიერა, რ-ვამოცემლი

[В]ѢДОМОСТИ
ПОДПИСНАЯ ЦѢНА
со всѣми
приложеніями
съ пересылкою
на три мѣсяца . .
На мѣсяцъ 35 к.
[Б]ЕЗЦЕНЗУРНАЯ ГАЗЕТА.
[само]стоятельный въ своихъ [с]
чуждый тенденціознаго
фактовъ и безусловно не[...]
органъ печати. Ярко ос[...]
[я]вленія общественной жизн[и]
[...]ую сѣть корреспондентов[ъ]
при всей своей твердо[...]
[...]нности, справедливая и бе[...]
[...]ная, уже много лѣтъ явля[...]
несомнѣнно,
[illegible]
[выра]зителемъ нуждъ провин[ціи]
[...]е отдѣлы газеты, а въ осо[бенности]
[пе]редовой, политической,
и провинціальной обще[ственной]
[ж]изни, фельетона, телегр[аммъ]
[корресп]онденцій и пр.,—по сво[...]
и свѣжести совершенно
подобнымъ-же отдѣлам[ъ]
[бо]льшихъ столичныхъ газ[етъ]
[...]тъ ненужныхъ несвяз[...]
[...]ыхъ замѣтокъ, а ихъ зам[...]
ЖИВОЕ СЛОВО
ГЛАВНАЯ КОНТОРА:
[П]етербургъ, Невскій, 28.
(6—
3.

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 3 Мартъ 1899 г.